

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ Κ. Κ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ ΗΡΩΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ ΕΙΣ ΔΙΚΩΜΟΝ

«Μὲ εὐλογον συγκίνησιν καὶ ἔθνικὴν ὑπερηφάνειαν συνήλθομεν σήμερον εἰς τὸν ἱστορικὸν τοῦτον χώρον τῆς ἐλευθερίας, διὰ νὰ ἀποτίσωμεν φόρον εὐλαβείας, εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς εἰς τὸ ἡρωϊκὸν τέκνον τῆς Κύπρου, τὸν Κυριάκον Μάτση, ὁ ὁποῖος, ὡς ἀρχαῖος Ἕλληνας, ἐπολέμησε καὶ προσέφερεν ἑαυτὸν θυσίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

»Εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι αἱ πατρίδες αἱ ὁποῖαι γεννοῦν τοιοῦτους ἥρωας. Διότι ὁ Κυριάκος Μάτσης δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ ἔθνικὸς ἥρωας τῆς Κύπρου. Δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ μαχητὴς τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἡμῶν ἀγῶνος. Εἶναι σύμβολον ἀρετῆς καὶ θυσίας ὑπὲρ τῆς παγκοσμίου ἐλευθερίας, τῆς ἐλευθερίας ὡς ἐκφράσεως ἠθικῆς καὶ ὡς διεθνούς πνευματικῆς ἐννοίας.

»Εἰς τὸ ταπεινὸν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης κρησφύγετόν του, ἐγράφη μὲ τὸ αἷμα του, ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἔπη τοῦ ἐθνικοῦ μας ἀγῶνος, καὶ ἐναπετέθη ἀθάνατον ἔσαεῖ τὸ σπέρμα τῆς ἐλευθερίας. Εἰς τὸ κρησφύγετον αὐτὸ ἐχώρεσεν ἀκόμη μίαν φοράν ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδος, καὶ παλλόμενον ἀπὸ ἱερὰν συγκίνησιν ἐπανελήφθη, γεμᾶτον ὑπερηφάνειαν καὶ πίστιν, τὸ προγονικὸν «Μολὼν λαβέ». Καὶ ὁ Κυριάκος Μάτσης εἰσῆλθε διὰ τῆς θυσίας του εἰς τὸ Πάνθεον τῶν μεγάλων μορφῶν τῆς ἐλευθερίας.

»Πόση εὐγένεια, πόση πίστις, πόση ἀρετὴ ἐπεσφράγισε τὴν θυσίαν τοῦ ἥρωος! Ἐκ τῶν ἱστορικῶν τοῦτον χώρον ἐξεπήγασεν ἡ ἱερὰ ἐπιταγὴ τοῦ χρέους καὶ τοῦ καθήκοντος, καὶ ὁ ἄνεμος τῆς ἐλευθερίας ἐπνευσεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς νήσου, διὰ νὰ καθάρῃ τὸ μίασμα τῆς δουλείας, καὶ νὰ σαρώσῃ τὰ σκοτεινὰ σύννεφα τῆς ἀποικιοκρατίας ἀπὸ τὸν γαλανὸν οὐρανὸν μας.

»Ἐδῶ ἐπεσφραγίσθη διὰ τῆς θυσίας τοῦ Κυριάκου Μάτση ἡ πρᾶξις τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος μας. Ἐκ τῶν κρησφύγετόν του ἐφύτρωσε καλλίκορμον καὶ καλλίκλαδον τὸ δένδρον τῆς Κυπριακῆς ἐλευθερίας.

»Ἐδῶ ἄς σταθῶμεν ὅλοι εὐλαβῶς καὶ ἄς προσατενίσωμεν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς μας τὸν ἱερὸν τοῦτον χώρον, ὅπου διὰ τοῦ Γολγοθᾶ τοῦ ἥρωος Μάτση ἠδυνήθη ἡ πατρίς μας νὰ βαδίσῃ τὴν ὁδὸν τῆς Ἀναστάσεως. Ἐδῶ ἄς καταθέσωμεν τὴν ἀίδιον εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην μας, καὶ ἄς μεταβάλωμεν τὸ μνημεῖον τοῦτο εἰς τόπον ἐθνικοῦ προσκυνήματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον αἱ νέαι γενεαὶ θὰ παραδειγματίζονται καὶ θὰ ἀντλοῦν διδάγματα διὰ τὸ χρέος ἔναντι τῆς πατρίδος, ἔναντι ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

»Τὸ μνημεῖον τοῦτο ἄς γίνῃ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τοὺς μεταγενεστέρους ἡ πέτρα τῆς πίστεως, διὰ τῆς ὁποίας θὰ οἰκοδομήσωμεν τὴν ἐλευθέραν πολιτείαν μας.

»Ὁ Μάτσης καὶ οἱ ἄλλοι ἥρωές μας ἀπέθανον διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀδελφῶν των. Ἄς μὴ καταστρέψωμεν ἡμεῖς διὰ τῆς ἀρνήσεως τὸ ἔργον των. Ἄς προσπαθῶμεν νὰ τὸ συμπληρώσωμεν καὶ νὰ τὸ ὀλοκληρώσωμεν. Ἄς γίνωμεν δημιουργοὶ καὶ οἰκοδόμοι εἰς τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐκεῖνοι διὰ τῆς θυσίας των ἐθεμελίωσαν. Οἱ ἀγῶνες διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν λαῶν δὲν ἔχουν τέλος. Ἐχουν διάρκειαν καὶ συνέχειαν, καὶ προϋποθέτουν ἐμμονήν, ὑπομονήν, καρτερίαν καὶ ἐργατικότητα.

»Τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ λευκὴ ψυχὴ τοῦ ἥρωος ὑπερίπταται ἡμῶν καὶ παρακολουθεῖ μὲ ἀγάπην τὰς ἐκδηλώσεις μας, καλῶ πάντας εἰς ὁμόνοιαν καὶ συνεργασίαν. Μόνον ὁμονοῦντες καὶ συνεργαζόμενοι θὰ δυνηθῶμεν νὰ ὀλοκληρώσωμεν τὸ ἔργον τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ μας, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Κυριάκος Μάτσης ἔχυσε τὸ αἷμα του. Πράττοντες δὲ οὕτω δὲν συνεχίζομεν μόνον τὸ ἔργον ἐκείνου ἀλλὰ τελοῦμεν συγχρόνως τὸ καλύτερον εἰς αὐτὸν μνημόσυνον καὶ ἀποτίομεν τὸν πρέποντα εἰς αὐτὸν φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης.

»Μὲ αὐτὴν τὴν ὑποθήκην προβαίνω εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς προτομῆς τοῦ ἥρωος καὶ παραδίδω ταύτην εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, ὡς αἰώνιον σύμβολον αὐτοθυσίας, ἡρωϊσμοῦ καὶ φιλοπατρίας.

»Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ ἥρωος Κυριάκου Μάτση»!